

Mythologia, Francfort, 1581 - VII, 06 : De Harpyis

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Francfort, 1581 - X \[86-87\] : De Harpyis](#)

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre VII

Ce document est une version augmentée de :

[Mythologia, Venise, 1567 - VII, 06 : De Harpyis](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VII

[Mythologie, Paris, 1627 - VII, 07 : Des Harpyes](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VII

[Mythologie, Lyon, 1612 - VII, 06 : Des Harpyes](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution – Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Francfort, 1581 - VII, 06 : De Harpyis, 1581

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 03/02/2026 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/6006>

Copier

Présentation du document

PublicationFrancfort, André Wechel, 1581

ExemplaireRegensburg (Allemagne), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307

Formatin-8

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Paginationp. 729-733

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses[Harpyes](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024

ipsius regis gratiam illum immortalibus laudibus extulisse ob
peritiam iustitiae facultatis, quem & gratum Dijs hominem
fuisse dixerunt, & post mortem etiam vixisse, atque in avem
pulcherrimam, Apolliniq; dicatam mutatum, quæ vel mor-
tem ipsam cum cantu exciperet, quia se Deo amicam esse sen-
tiat, & ad meliorem vitam sic transitura. Nam cum mors com-
munis sit omnibus animantibus, neque vlla sit differentia san-
guinis, facultatum, honorum, nisi quis vi laudis ac virtutis, com-
munem omnibus vitæ metam perpetuitate nominis supera-
uerit, vel nihil est magnopere expetendum in rebus humanis,
vel sola gloria, quæ per bonitatem morum, sanctitatem, fidem,
pietatem, integritatem, innocentiam ac beneficentiam latè
extēditur. sit etiam hoc ipsum per disciplinatum liberaliumq;
artium præstantiam cognitionis, qui honor in animis poste-
rorum diutissimè conservatur. nam cum fieri omnino non
possit ut nihil agamus, quid aptius præclaris ingenijs relictum
est in quo se exerceant, cum quid datur ocij, quam in cogno-
scendis rebus gestis præteritorum temporum, & delirijs quibus se
suosq; perdidērūt summis rebus præfecti, aut quibus virtutibus
hæc omnia ab ipsidem sapienter sunt conservata? est illud præ-
terea studium honestissimum omnium ac utilissimum, & cæ-
teris omnibus occupationibus præferendam, quo aliquis sei-
psum ad vitam quam honestissimè cum virtute transigendam
informet. Atq; de Cygno satis, nunc dicatur de Harpyis.

De Harpyis.

CAP. VI.

HARPYIAE, quæ Stymphalides aves etiam vocatæ fue-
runt, filiae fuisse dicuntur Thaumantis & Electræ O-
ceani filiae, ac sorores Iridis, ut scripsit Hesiod. in Theogonia in
his versibus:

Θαυμας δ' ἢ κλεινοῖο θεοῦ ῥήϊταο θυγατέρα
ἦγάγετ' ἢ Λέκτρην ἢ δ' ὀκείαν τινὲν Ἴρι,
ἠὲ Κέμεθ' Ἀρπυίας Ἀΐμωτ' ἢ Κυπέτην τε.

- Oceano natam, Thaumam, qui litora pulsar,
Uxorem Electram duxit: mox edidit Irim
Illa viro: Harpyias, Aelloq;ue, Ocypetenq;ue.

Acusilaus Neptuni ac Terræ filias fuisse credidit; Sosibius Era-
siam & Harpyiam memorizæ prodidit fuisse Phineï filias: quæ,
ut patet ex superioribus Hesiodi carminibus, tres fuerunt, Ius,

Aello, Ocypete. Quidam Celeno pro Iride subrogarunt. Afius, Alopen, Acheloen, & Ocypeten nominavit, ut etiam Hyginus. Stesichorus Thyellā addidit: Asclepiades Ocythoen, Achæus Ocypoden. Has proditum est memoriæ ab Ifacio in Thracia habitare solitas, auresque vrsorum, corpora vulturum, faciem virginum habuisse, fuisseque alatas, & humanis brachijs ac pedibus, sed vnguibus monstrosis: quæ omnia propè ita descripsit Virg. lib. 3. *Aeneidos*:

Tristum haud illis monstrum, nec sanior Vlla

Postum, & ira Deum Stygijs sese extulit Undis.

Virgines Volucrum Vultus: foedissima Ventrū

Proluies: Vnæque manus, & pallida semper
Ora fame.

Has ad epulas aduolantes facit, & volucres idem poeta nominavit. Has igitur Iouis canes fuisse memorant poëtæ, ac rapaces demones: quæ ad dirum Phinei supplicium fuerint immissæ. Nam scripserunt antiqui Phineum in Bithynia iuxta fluvium Salmydellum Thraciæ habitare solitum, Agenoris & Calisiopeæ filium, vel (ut quibusdā magis placuit) Agenoris & Phœnicis; ut Apollodoro, Neptuni: quem tamen in Paphlagonia regnasse omnes narrant. Hunc aiunt nonnulli cum optio sibi data esset, ut vel cæcus diutissimè viveret, vel post certum tempus moreretur: cæcum consulto à Sole factum fuisse, & ab Agenoris temporibus usque ad Argonautarum navigationem vixisse. Alij, quorum sententiæ accedit Sophocles, Cleopatram uxorem fuisse narrant Boreæ & Orithyæ filiam, è qua Phineus duos filios Crambim ac Orythum suscepit; vel (ut alij maluerunt) Parthenium & Crambim. Postea repudiata Cleopatra Idæam Dardani Scytharum Regis duxit: tum adolescentes illi accusati sunt, quod stuprum noueræ obrulissent, & à patre comprehensi ob id facinus capitis damnati. tandem ab Argonautis cognita illorum innocentia, & quæ inter ipsos intercedebat, affinitate, multis barbarorum cæsis, & ipso etiā Rege obtruncato in eo certamine, liberantur. Non defuerunt qui ob eam accusationem oculis captos fuisse adolescentes inquam: quare indignatus Neptunus ob eam crudelitatem illum etiam cæcum fecit, & Harpyias immisit. Alij, inter quos Philochorus, hos Thynum & Mariandynum vocarunt. Alij hos non è Cleopatra, neque ex Idæa Dardani filia, sed è quadam pellice Scythica

ca

ea natos fuisse autumarunt. Id cum fecisset Phineus, dicitur eo supplicio à Ioue affectus ut oculis careret, & perpetua fame discruciaretur: cui tamen cum parata forent epulae, neque illas comedere tunc quidem licebat, quoniam Iupiter suos canes Harpyias scilicet ad eum miserat, quae vel ex ore comedentis cibum eriperent. Acusilaus Argivus, quia, cum vates esset, Iovis ac Deorum arcana mortalibus patefecisset, his supplicijs additum scripsit, ad quem profecti Argonautae perbenigne accepti, pro praemio monstrati itineris in Colchidem, & pro liberalitate hospitali alatos Boreae filios cum sagittis miserunt, qui Harpyias à mensa Phinei depellerent: quas è regione fugientes, cum ad Plotas usque vocatas insulas, quas alij Echinadas vocant, insecuti fuissent: atque inde ad Argonautas iterum reverterentur, quod illae iurassent se non amplius Phineum infestaturas, illae insulae dictae sunt Strophades: quae omnia explicata sunt ab Apollone. lib. 2. Argon. cum haec inquit:

Ἰθάδ' ἐπ' ἀκτίον εἶκον Ἀγηνόριδης ἔχε φινεύς·
 ἐς περὶ δὴ πάντων ὀλοώτατα πῆματ' ἀνέτλη
 ἦν τε μακροσύνῃ, τὴν οἱ πάρος ἐβύβαλε
 Λητοῖδης· ἡ δ' ὅσον ὀπίσσω καὶ αἰὼς αὐτῇ,
 χρεῶν ἀτρικίως ἱερὸν νόον ἀνθρώποισι·
 τῷ καὶ οἱ γῆρας μὲν ἐπὶ δηναῖον ἵαμεν,
 ἐκ δ' ἔλειτ' ὀφθαλμῶν γλυκερὸν φάος, ἡ δὲ γάυνυδα
 ἦα ἀπὸ τριτοῖσιν ὀνείασιν, ὅσας οἱ αἰὲ
 θιοφάτα πιυδόμενοι περὶ ναῖπυ οἶον ἄγρον.

*Hæc Agenorides habitabat litora Phineus,
 Aërumque passus mortales est super omnes,
 Quod diminaret: namque, artem praeiussit illi
 Latoides, quare ille Iovis vel numina summi
 Spernebat: mentemque Deum mortalibus idem
 Vaticinans nudavit, eum grauis inde senectus
 Inuasit: primum est oculorum lumine captus.
 Inde frus dapibus vetitum est: quas plurima semper
 Turba colonorum illius portabat in ades.*

Deinde carmina quae sequuntur, omnia propè illa narrant quae diximus de Phineo. Reversi sunt autem Boreadae, & ab insequendis Harpyis destiterunt Iride illos reuocante, vel, ut alijs placuit, Iovis mandato. Ceterum illam fuisse conditionem Boreadum memorant, ut nisi Harpyias consequerentur,

sibi esset pereundum, atque hi carfas Harpyias à Boreadibus narrant: quarum altera in Peloponnesum volauit, & in Tigrem fluium decidit, qui ab ea dictus est Harpys, ut ait Apollodor. libro primo. Panyasis tamen non strictis gladijs à Boreadibus depulsa, sed sagittis carfas esse arbitratus est, priusquam Boreadae reuocarentur. Quod autem canes Iouis vocatae sint, patet ex his carminibus Apollonij lib. 2.

ἔστι μὲν, ἃς ὕψος ἀπὸ τοῦ, ἐπὶ τὰς ἑνὶ Ἰάστου

Ἄρπυιαι μετὰ Λαοῖς αἰὲς κούρας.

Non est fas, Boreanae, depellere ferro

Inde canes Iouis Harpyias magni.

Has ipsas Harpyias quidam putarunt fuisse ab Hercule postea pulsas ex Arcadia; cum Scymphialum oppidum iuxta Erasini fluium popularentur, aerei crepitaculi tinnitu, ut dictum fuit. Has scripsit Chæremion sub quodam specu in Creta tandem se abdixisse, unde nunquam postea euolauerint. Atque hæc ea sunt quæ de Harpyis memorie prodita sunt ab antiquis.

¶ Dictæ sunt Harpyiæ ab ἀρπάζω, quod omnia secum rapient, quanquam quæ relinquebant, ita terro & fetido excremento inquinabant, ut fetor omnino perferri non posset. Atque cum fluium, fontium, imbriumque natura per Naiades, & reliquas Nymphas significabatur, aer superior & vis ignea per Iouem, aqua per Neptunum, inferior aer per Iunonem, per Vestā terra: sic per Harpyias vis & natura ventorum significata est ab antiquis: qui (ut dictum est sæpius) sub his fabularum figmentis vniuersa naturalis philosophiæ, & morum præcepta tradiderunt, utilitatem cum suauitate commiscentes. Atque vel ipsarum Harpyiarum ortus demonstrat vires esse ventorum, qui enim putarunt filias fuisse Thaumantis & Electræ, quid aliud has esse senserunt, quam admirabilem ventorum naturam, qui è supernatate & puriore Oceani aqua per Solis radios extolluntur? Huic rei vel illud est argumento, quod Idem ventorum sortorem putarunt, quæ in imbris, & nubibus certo ordine collocatis apparet: neque sine imbris fieri potest: quo tempore etiam venti vel dominantur, vel iam antecesserunt. Nomina præterea singularum Harpyiarum ventorum impetum vel celeritatem, vel aspectum significat: nam Ocypete celeriter est volans, Aello procella, Celæno obscuritas nubium, quæ ventis impelluntur, illud etiam indicabat forma Har-

Harpyiarum, quæ fingebantur alatae & feminæ ob leuitatem duplicem ac celeritatem, cum neque Boreadæ quidē illas comprehendere potuerint, ut iure de illis dici queat:

Quid lentus fumo? flamen. quid flamine? Ventus.

Quid Vento? mulier. quid muliere? nihil.

Qui Idem vocarunt tertiam Harpyiam, in idem reciderunt: nihil est enim horum à vi ventorum semotum. Quid ergo? significare voluerunt per hæc ventos è superna vi aquarum è putiore parte scilicet gigni: aut ex ea aqua quæ est cum terra commista superius, quæ in vapores extenuata in sublime tollitur: qui vapores postea modò in pluuias condensantur, modò in vētos extenuantur. Neque abhorret præterea à ciuili institutione hæc fabula, quippe cum delectaret rapacitatem & auaritiam hominum tanquam grauissimum supplicium Deorum consilio mortalibus immisam fuisse. Nam cur oculis captus est Phineus: quia non videbat humanam conditionem vitæ intra angustissimos terminos includi, paucisque esse contentam, atque ob eam rem perpetua fame discruciabatur: neque poterat præsentibus epulis vesci, cum non pateretur illud habendi desiderium, ut præsentibus bonis perfrueretur, sed ut fieret tantum locupletior. Id vulturū corpus, id vnica manus, id ora semper fame pallentia significabāt, id reliqua corporis forma, quæ ex animo auari hominis ad vnguem expressa est. Quidam per Harpyias furtorum naturam significare voluerunt, quæ virgines ideo putatæ sunt, quia sterilia sunt. Dijs ita volentibus, & breui dilabuntur bona per rapinam furtumque parta: quare & famelicæ, & alatae, & immundæ dictæ sunt. At nunc de Hesperidibus.

De Hesperidibus.

CAP. VII.

HESPERIDES autem Hesperii Atlantis fratris filia: fuerunt, quas tamen Eubulus Atlantis, non Hesperii fuisse credidit: Chærekrates Phorci & Cetus. Nomina fuerunt illarum *Ægle*, *Arethusa*, *Hesperusa*, ut diximus in *Hercule*. Hæ hortos habuerunt non procul à Lixō oppido Mauritanie, extrema parte *Æthiopie*, ad occidentem, vbi loca fuerunt à Sole exusta, arenisque obducta, & ob serpentum frequentiam infesta: neque multum à *Meroe*, & à mari rubro distantia. ibi anguis esse dicebatur, qui aurea mala custodiret ne ab ullo ca-